

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18063

Θέμα 94^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 82-99**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Οἴμοι ταλαίνης, ὡς ὑπερδέδοικά σου.*
- ΑΝ. *Μὴ μοῦ προτάρβει τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.*
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὖν προμηνύσης γε τοῦτο μηδενὶ
τοῦργον, κρυφῆ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὐτῶς ἐγώ.*
- ΑΝ. *Οἴμοι, καταύδα πολλὸν ἐχθίων ἔση
σιγῶς, ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε.* 85
- ΙΣ. *Θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἀδεῖν με χρή.*
- ΙΣ. *Εἰ καὶ δυνήση γ' ἄλλ' ἀμηχάνων ἐράς.* 90
- ΑΝ. *Οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.*
- ΙΣ. *Ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τὰμήχανα.*
- ΑΝ. *Εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρή μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσῃ δίκη.
Ἄλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.* 95
- ΙΣ. *Ἄλλ', εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχη, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Εἰ καὶ δυνήση γ' ... τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.*****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Αν βέβαια θα έχεις και τη δύναμη· αλλά επιδιώκεις ακατόρθωτα πράγματα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τότε λοιπόν θα σταματήσω, όταν πια δεν θα έχω δύναμη.

ΙΣΜΗΝΗ

Καθόλου όμως δεν πρέπει να κυνηγά κανείς τα αδύνατα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αν εξακολουθήσεις να λες αυτά, θα μισηθείς από εμένα και δίκαια θα σε μισεί για πάντα ο νεκρός. Αλλά άφησε εμένα και τη δική μου αφροσύνη να πάθω το κακό αυτό· γιατί τίποτε τόσο φοβερό δεν θα πάθω, ώστε να μην πεθάνω έντιμα.

ΙΣΜΗΝΗ

Προχώρα λοιπόν, αν έτσι κρίνεις (Αλλά, αν έτσι κρίνεις, προχώρα)· αυτό όμως να ξέρεις, ότι πηγαίνεις ασυλλόγιστη, αλλά αληθινά αγαπημένη στους αγαπημένους (σου).

2. Πώς παρουσιάζονται οι ήρωες στα έργα του Σοφοκλή και σε τι διαφοροποιούνται από εκείνους του Αισχύλου και του Ευριπίδη;

(Μονάδες 10)

Οι ήρωες των έργων του Σοφοκλή δεν έχουν τις τιτανικές διαστάσεις των ηρώων του Αισχύλου, ούτε είναι καθημερινοί άνθρωποι, όπως στον Ευριπίδη. Είναι γενναιότεροι από τον μέσο άνθρωπο και παλεύουν, χωρίς καμιά ανθρώπινη βοήθεια, μέσα στη μοναξιά που επιβάλλει ο ηρωισμός και η βούλησή τους. Το μεγαλείο τους βρίσκεται στην αλύγιστη δύναμή τους και στη συναίσθηση ότι εκτελούν το καθήκον τους, ακόμη κι αν τους απαρνούνται όλοι και τους εμπαίζουν οι θεοί. Παρότι είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους εξαιτίας της εσωτερικής τους ελευθερίας, δεν είναι όμως και κύριοι της τύχης τους. Ακόμη και όταν σφάλουν, έχουν κάτι το ευγενικό και το υψηλό· δεν παρουσιάζονται με ταπεινά αισθήματα, αλλά διακρίνονται για την αίσθηση του χρέους τους.

3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
<i>πάσχω</i>		
<i>δυνήση</i>		
<i>δοκεῖ</i>		
<i>δέδοικα</i>		
<i>κηρύττω/κηρύσσω</i>		

(Μονάδες 10)

πάσχω → πάθημα, συμπαθητικός

δυνήση → ενδυνάμωση, δυνατός
δοκεῖ → δόγμα, άδοξος
δέδοικα → δεισιδαιμονία, δειλός
κηρύττω / κηρύσσω → προκήρυξη, ακήρυκτος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος